

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio II. An Dorothea suum consequi possit Legatum, etsi nunquam
contrahat Matrimonium, vel ingrediatur Religionem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

tur, & profiteantur se sequi Apostolicæ seu Pontificiæ Sedis sententiam; posterius autem aboleri potuit, & abolutum fuit ex causa necessitatis. Ex quo facile vides, quod latissima sit disparitas inter istas duas condiciones, si Religionem Catholicam amplexus fuerit Titius, lego ipsi 20. millia. & si Sectam Lutheranam amplexus fuerit Titius, lego ipsi 20. millia; prior enim est de re honesta, nullis Legibus improbata, altera est turpis, ab Imperij Legibus improbata. Si Confessionista seu Lutheranus rejectis novitatibus ad avitam Religionem Catholicam, à temporibus Apostolorum & ipsius Christi perdurationem, transit, amplectitur id, quod Communi Jure Casareo semper in Imperio concessum, ac nemini unquam prohibitum, atque facit sponte, ad quod de Jure & aliunde tenetur: si autem Catholicus relicta Religione avita & anti-

quissima transfret ad novitates Lutheranismi, amplectetur id, quod publicis Legibus reprobatum & prohibitum est, ac faceret, quod de Jure & aliunde tenetur omniere. Desinant igitur Lutherani cum Catholicis hac in re paritatem vel comparisonem instituire. Si in suis Judicijs negarent legati extraditionem, quod alicui Catholico relictum est sub conditione, si Confessionem Augustanam amplexus fuerit, si autem hanc conditionem non imple-ret, procederent viâ facti & per violentiam, non viâ Juris secundum Justitiam. Aliud dicendum, ut vidimus, de legato sub conditione Religionis Catholice amplectendæ relicto.

QUÆSTIO II.

An Dorothea suum consequi possit legatum, et si nunquam contrahat Matrimonium, vel ingrediatur Religionem?

Non

Non debet Dorotheæ legatum 600. florenorum, si nec nubat nec intret Religionem, suadetur 1. quia hoc legatum videtur esse legatum dotis, eò quòd testatrix disertam fecerit mentionem Matrimonij, & Religionis ingrediendæ, atque inde mota, ut provideat Dorotheæ de aliqua dote; cum Matrimonium tam spirituale quam carnale exigat dotem, & non facile seu ad hoc seu ad illud recipiatur non dotata; atqui legatum dotis secundum communem & veriolem sententiã habetur pro conditionali. Mantica de conject. ult. vol. lib. 11. tit. 21. n. 7. seqq. alique passim. Si autem legato adjiciatur conditio honesta, qualis est, si legataria nubat, vel ingrediatur Religionem, ut nemo facile diffitebitur, ea est implenda, aliàs amittitur legatum. l. 55. §. 1. ff. de condit. & demonstr. l. 71. §. 1. ff. de condit. & demonstr. l. 10. l. 135. §. 3. ff. de V. O. ergo amittitur, & non debetur. Dorotheæ hoc legatum, si nec nubat, nec proficatur Religionem. 2. Non aliud videtur habuisse motivum testatrix legandi Dorotheæ 600. florenos, dum expressit eos dandos esse tempore, quo contrahet Matrimonium, vel Religionem ingrediatur, quam hanc conditionem, si & quando Matrimonium contrahet, vel Religionem ingrediatur, aliàs non dandos, si neutrum feret, cur enim aliàs expressisset hoc tem-

pus? ergo hoc Legatum est sub conditione relictum, & quidem honesta, adeoque necessariò implenda.

Ego econtra non dubito asserere, hoc legatum Dorotheæ deberi, & transmissibile esse ad ejus hæredes, licet nunquam nubat, vel Religionem profiteatur. Ratio fundamentalis est, quòd legatum purum, absolutum, sine conditione aut modo relictum, absolute debetur & statim, non expectato ullius conditionis eventu, per l. Titio centum §. Titio genero. & l. in conditionibus §. 1. ff. de condit. & demonstr. sed Legatum Dorotheæ est purum & absolutum, ut colligitur tum inde, quòd legans nullam conditionem ei apposuerit, sed solum tempus solutionis designaverit supposito, quòd, uti credebatur legans, Matrimonium vel statum Religiosum elegerit, nec hunc tamen nec illud præscribendo, aut in conditionem deducendo; tum etiam ex positivis conjecturis, ex quibus sæpissime debet ac solet inferri notescere mens testatorum, ut communiter advertunt Doctores, & de hac re integum tomum scripsit Cardin. Mantica. Cujusmodi conjecturæ ad rem præsentem faciunt sequentes.

1. Quando ex circumstantijs redditur verosimile, quòd testator, nuptijs etiam non contractis, eandem quantitatem fuisset legaturus.

Bbb l. Ti.

l. Titio cit. Cravetta Conf. 101. n. 2. Menoch. conf. 251. n. 34. 36. atqui in presenti legato id plane redditur verosimile; tum quia testatrix geminam exprimit causam, scilicet specialis dilectionis seu affectionis, ac insuper meritorum Dorotheæ erga se, quæ utraque subsistit etiam seclulis nuptijs & ingressu Religionis, nam ex affectione potissimum conjectura voluntatis capienda est. l. si servus §. fin. ff. de Legat. l. Socin. senior conf. 26. n. 4. vol. 4. Socin. junior Conf. 126. n. 7. 8. vol. 1. Item in ultimis voluntatibus maxime etiam ponderatur ratio Meritorum. l. nec adiecit ff. pro socio. Unde

2. conjectura sumitur ex obligatione, quam titulo gratitudinis sibi incumbere novit, & etiam expressit testatrix: sed si legatum sit ab obligato, illud non est conditionale, sed purum. Card. Tusch. *lit. L. concl. 102. 2. 17. cum aliis. Et hinc juxta omnes, si pater faciat filiæ legatum dotis, si vel quando nupserit, & aliam legitimam eidem non dedit, illud habetur pro puro & absolute debito. Mantica l. 11. m. 23. n. 12. siquidem legata remuneratoria cum fundentur in conditione de præterito, nunquam sunt proprie conditionalia.*

3. si conditio, vel dies Matrimonij adijcitur non substantiæ legati, sed solutioni & præstationi; uti

hic factum per verba, eidem extrahendos eo tempore, quo Matrimonium contraxerit, vel Monasterium ingressa fuerit, legatum est purum, & debitum, licet Legataria non nubat. Bald. Conf. 285. n. 4. l. 3. Tusch. *concl. 101. n. 12. Socin. senior conf. 92. n. 8. l. 1. Menoch. Conf. 251. n. 52. seq.*

4. Hoc legatum, utpote pauperi relictum, videtur esse Pium, & pro alimentis potius, quam pro dote, nisi in quantum hæc servit ad statum, ubi alimenta sperantur: sed legatum Pium ob specialem Juris favorem pro puro potius quam pro conditionali habendum est, & explicandum in favorem Legatarie. per *l. 4. ff. de adm. leg. l. 1. ff. soluto Matrim. Mantica l. 11. m. 22. n. 17.*

Rationes in contrarium allatae non stringunt. Non prima, quia negatur hoc legatum esse legatum dotis, partim quia testatrix nullam fecit expressam mentionem dotis, partim quia aliam causam finalem & principalem expressit, eum legaverit, nempe specialem dilectionem ob singularia erga se merita Dorotheæ, quam, quia credebatur vel supponebatur nuptiarum carnaliter vel spiritualiter juvare voluit pro illo nuptiarum tempore, quod non expressit ea mente, quod alias legare noluerit, sed absolute voluit illius me-
rita

rita ex ſpeciali affectione remunerari , ſive deim nuſperit ſive non : ſi tamen animum , ut ipſa credebat , ad nuptias profanas vel ſacras adiecerit , legatum extradi voluit primùm tempore nuptiarum , quas per accidens ſecundariò ſpectavit , & ad ſummum habuit pro cauſa impulſiva , merita verò & horum remunerationem ſpectavit per ſe & principaliter , ac habuit pro cauſa finali & principali. Legatum autem eſt purum , & debetur ſtatim , quando cauſa finali jam exiſtit , licet cauſa impulſiva ceſſet. Angelus *conf.* 124. apud & cum Card. Tuſch. *lur. l. Concl.* 102. n. 63. vel quando nuptiæ ſunt tantùm iocatio Legati , & per accidens eorum fit mentio. Tuſch. n. 41. Bald. *Conf.* 237. n. 4. 5. Igitur hoc legatum non fuit dotis , ſed remuneratorium : & licet eſſet legatum dotis , non foret condi-

tionale , uti probavi ſuprà. *Secunda* ratio non ſtringit , ut patet ex primùm dictis , cum alia cauſa finali & principalis legandi , nempe ſpecialis affectio ob ſingularia merita , in Teſtamento reperiatur expreſſa : tempus præſtandi legatum per accidens ſolum , & ex ſuppoſito , quòd Dorothea nubere velit , ut putabat teſtatrix , fuit adjectum. Neque teſtatrix adhibuit particulam ſi , quæ conditionem denotat , nec particulam quando addidit ſubſtantiaè legati , ſed ſolum ſolutioni , quod conditionem non importat.

¶ ¶

¶ ¶

Bbb 2

Tl-